

Systémový přístup k obnově degradovaných suchých oblastí

Nejsou to jen pouště, kde se vody nedostává. Místa, která můžeme označit za „suché oblasti“, slouží jako životní prostředí dvěma miliardám lidí, a tak není divu, že snaha o „oživení“ těchto míst je velmi horkým tématem. Ačkoliv do realizace opatření proudí nemalé finance, výsledky a úspěšnost těchto projektů zůstávají překvapivě nízké.

Tato studie vychází z premisy, že část opatření využívaných ve stávající ekologii obnovy (zaměřené většinou na průmyslem degradované ekosystémy) by se daly aplikovat i zóně suchých oblastí. Nabízí se tu seznam jednotlivých metod a možných aplikací, které by měly být při podobných projektech zváženy z hlediska ekonomické náročnosti a celkového přínosu.

Metodika „systémového přístupu“ nenahrazuje konceptuální nazírání na problematiku, ale přináší do řešení situace rozměr ekonomiky, vývojových scénářů a předpovědí. Jen tak je prý možné efektivně investovat a řídit velké projekty, a současně nepromrhat „dolary na obnovu“. Cílem je tedy „vyčíslit peněžní hodnotu“ jednotlivých opatření a konkrétních kroků.

Využitelné výstupy:

- V současnosti jsou jednotlivé programy, například ve Spojených státech, zaměřené na obnovu suchých oblastí hodnoceny z hlediska úspěšnosti velmi negativně. Dle celkové evaluace dosahují úspěšnosti jen necelých 5 %.
- Podle autorů této studie spočívá zásadní problém v „lineárním plánování“ vyvolaných efektů (daných různými opatřeními) na management suchých oblastí. Jenže jak nyní někteří odborníci na vegetační ekologii upozorňují, obvykle se nepočítá s „prahovým stavem“ přítomné vegetace. Od určité limity není obnova za daných podmínek možná, a opatření zde selhávají. To vede k narušení jednoduché lineární logiky, a selhání plánovacího procesu.
- Je zapotřebí ustoupit v ekologii při plánování obnovy velkých území od jednoduchých konceptuálních modelů. Můžeme je sice snadno popsat matematickou funkcí, vyčíslit je deskriptivně nebo fenomenologicky, ale ve skutečnosti nám neprozrazují příliš o reálném chování cílového systému. Cílem by měly být procesně založené modely, které se adresně dotýkají jednotlivých aspektů problematiky.
- Cena, vyjádřená v penězích, umožňuje lepší srovnání jednotlivých zákroků. Na příkladu ve studii demonstrují, kolik by stálo ponechat lokalitu, která se potýká s požáry, bez managementu (náklady spojené se škodami, vyčíslení následků ruderalizace stanoviště, invaze nepůvodních druhů) a kolik může stát management v mnohaletém horizontu.
- Ekonomické měřítko vnáší do těchto studií nový rozměr. Jednak poskytuje vyčíslení současných a budoucích nákladů, ale umožňuje také srovnat efektivitu opatření, vynaložené peníze a výsledný efekt. Slouží jako relevantní biofyzický/finanční popisný nástroj.

Grafické přílohy:  [syst1.jpg](#) [1]

 [syst2.jpg](#) [2]

 [syst3.jpg](#) [3]

 [syst4.jpg](#) [4]

Zdroj: James J.J., Sheley L.R., Erickson T., Rollins S.K., Taylor H.M., Dixon W.K. 2013: A systems approach to restoring degraded drylands. *Journal of Applied Ecology* 50: 730-739.

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/systemovy-pristup-k-obnove-degradovanych-suchych-oblasti>

Odkazy:

[1] <https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/syst1.jpg>

[2] <https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/syst2.jpg>

[3] <https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/syst3.jpg>

[4] <https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/syst4.jpg>